

Til lovforslag nr. L 98. Tillæggsbetænkning afgivet af miljø- og planlægningsudvalget den 11. december 1984

Tillæggsbetænkning

over

Forslag til lov om midlertidige foranstaltninger til begrænsning af okkerforurening

[Af Lone Dybkjær (RV), Lohmann (S), Leif Hermann (SF) og Anne Grete Holmsgård (VS)]

Udvalget har behandlet lovforslaget i et møde efter 2. behandling og har herunder modtaget en deputation fra Dansk Dambrugerforening.

Som bilag til denne tillæggsbetænkning er optrykt svarene på 2 spørgsmål, som udvalget har stillet til miljøministeren i forbindelse med behandlingen af forslag til lov om okker (L 59).

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af flertallet under nr. 2-4 stillede ændringsforslag. Flertallet finder det absolut nødvendigt, at der snarest findes en permanent løsning på problemerne i forbindelse med okkerudledning for at sikre vore vådområder, vandløb og søer på grundlag af principperne i miljøbeskyttelsesloven.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, kristeligt folkepartis og de frie demokraters medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet under nr. 1 stillede ændringsforslag. Mindretallet udtaler samtidig, at det ikke kan acceptere det i bemærkningerne til lovforslaget anvendte udtryk »okkerforurening«.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (KF, V, Krf og FD):

1) Lovforslaget affattes således:

»Forslag

til

Lov om ændring af lov om tilskud til nedbringelse af okkergener i vandløb

§ 1

I lov nr. 57 af 18. februar 1981 om tilskud til nedbringelse af okkergener i vandløb, som ændret ved lov nr. 160 af 11. april 1984, foretages følgende ændring:

§ 2, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2*. Inden for en beløbsramme, der fastsættes på bevillingslovene for finansåret 1985, kan miljøstyrelsen i perioden 1. februar 1985 til 31. juli 1985 yde støtte til dækning af udgifter som nævnt i *stk. 1*, nr. 2.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. februar 1985.

Stk. 2. Loven ophæves den 31. juli 1985.«

Af et *flertal* (S, SF og RV):

Til § 4

2) Som nyt *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2*. Udgrøftning og dræning, som inden 1. januar 1985 er behandlet efter lov nr. 57 af 18. februar 1981 om tilskud til nedbringelse af okkergener i vandløb, som ændret ved lov nr. 160 af 11. april 1984, kan dog udføres efter lovens ikrafttræden. Det samme gælder udgrøftning og dræning, som udføres i overensstemmelse med en af miljøstyrelsen

senest den 31. januar 1985 truffet beslutning i medfør af ovennævnte lov.«

Til § 6

3) I *stk. 1* tilføjes efter »1. januar 1985« ordene: », dog 1. februar 1985 for så vidt angår § 2«.

4) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Miljøministeren kan ophæve loven, når en mere permanent okkerlov træder i kraft.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Sigtet med ændringsforslaget er en uændret videreførelse af den gældende tilskudsordning frem til 31. juli 1985.

Til nr. 2

Ændringsforslaget har til hensigt at forhindre kontraktbrud i overgangsperioden mellem den gældende tilskudsordning og den foreslåede lov.

Ahlmann-Ohlsen (KF) Fischer (KF) Ole Bernt Henriksen (KF) Svend Åge Petersen (KF)

Bente Nielsen (V) Sønderby (V) Maisted (FD) Steffensen (KrF) fmd.

Løvig Simonsen (S) Camre (S) Heinesen (S) Erik Holst (S) Tove Lindbo Larsen (S)

Lohmann (S) Margrete Auken (SF) nfmd. Leif Hermann (SF) Lone Dybkjær (RV)

Partierne CD, VS og FP havde ikke medlemmer i udvalget.

**Miljøministerens besvarelse af 2 spørgsmål fra udvalget i forbindelse
med behandlingen af forslag til lov om okker (L 59)**

Spørgsmål:

Hvilke hindringer er der for at forlænge den nugældende okkerstøttelov indtil recipientkvalitetsplanerne er endeligt godkendt?

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»I forsøgsordningen om okker er der gennemført en lang række undersøgelser med henblik på at tilvejebringe grundlag for en mere permanent okkerordning. Gennem dette arbejde er der sket en væsentlig forbedring af erfaringsgrundlaget om okkerproblematikken, og det skønnes på baggrund heraf muligt at etablere en permanent okkerordning. Set ud fra en forsøgsmæssig betragtning er der således ikke behov for at forlænge den nugældende, midlertidige okkerstøttelov. Der vil dog i en permanent okkerordning fortsat være behov for at fortsætte nogle af de undersøgelser, som er igangsat i forsøgsperioden, bl.a. med henblik på fortsat at afprøve nye og billigere metoder til okkerrensning.

Endvidere vil en fortsættelse af den nugældende okkerstøttelov ikke give en tilstrækkelig beskyttelse af vandløb mod okkergener. Forsøgsordningen er baseret på en frivillig ordning, hvor den enkelte landmand har ret til frit at foretage almindelige landbrugsmæssige udgrøftninger og dræninger efter vandløbslovens § 3, uden at der kan gribes ind over for eventuelle okkerudledninger i forbindelse hermed. Dette medfører bl.a.,

– at der ikke er sikkerhed for, at investeringerne i okkerrensningsanlæggene ved det enkelte vandløb vil få den ønskede effekt, idet der til samme vandløb kan drænes, uden at der kan stilles krav om okkerrensning,

- at andre erhvervsinteresser end landbruget eksempelvis dambrugere og fiskeri i øvrigt ikke gives en tilstrækkelig beskyttelse,
- at der ikke er sikkerhed for, at de betydelige investeringer i spildevandsrensning vil få den ønskede effekt i de okkerpotentielle områder,
- at der ikke er mulighed for at nedlægge forbud mod dræninger, selv om udgifterne til okkerrensningen er urimeligt store, eller selv om der ikke ved okkerrensningen opnås en tilstrækkelig beskyttelse af vandløbet mod okkergener.

Endvidere er de endeligt godkendte recipientkvalitetsplaner ikke afgørende for, om der kan etableres en permanent okkerlov nu. Indtil disse planer er godkendte, vil recipientforholdene kunne bedømmes dels ud fra de foreliggende recipientkvalitetsplaner og dels ud fra amtsrådenes øvrige kendskab til de enkelte recipienter.«

Spørgsmål 38:

På baggrund af spørgsmål 36 og 37 ønskes om muligt oplysninger om forholdet mellem de opnåede tilskud og merudbyttet, evt. fordelt på en række typiske dræningsprojekter.

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Tilskuddet til dræningen fra landbrugsministeriet udgør for tiden 33½ pct. af dræningsudgifterne, svarende til et gennemsnitligt tilskud på 5.300 kr. pr. ha, idet den gennemsnitlige udgift til dræning af okkerpotentielle arealer er ca. 16.000 kr. pr. ha.

Merindtjeningen (merudbytte plus driftsbesparelser) ved dræning af okkerpotentielle arealer udgør i gennemsnit ca. 3.500 kr. pr. ha pr. år, jfr. besvarelsen af spørgsmål 37. Denne merindtjening skønnes at være kon-

stant i de første 15 år efter dræningen, hvorefter merindtjeningen vil falde jævnt frem til det tidspunkt, hvor der er behov for omdræning af arealet (efter 30 år). Nutidsværdien af merindtjeningen over hele drænsystemets levetid (30 år) udgør således ca. 38.000 kr. pr. ha (ved 7 pct. realrente).

Støtten til okkerrensning (kalkfældningsanlæg) vil efter lovforslaget normalt udgøre indtil 20.000–25.000 kr. pr. ha til projektering, etablering og drift af anlægget i gennemsnitlig 15 år.

Ved dræning af et areal med okkerrensning (kalkfældningsanlæg) vil der således i gennemsnit kunne opnås et tilskud på ca. 5.300 kr. pr. ha fra landbrugsministeriet til dræningen og på ca. 20.000–25.000 kr. pr. ha fra miljøstyrelsen til okkerrensningen efter lovforslaget. Samtidig vil merindtjeningen i

gennemsnit udgøre ca. 38.000 kr. pr. ha.

Det bemærkes, at støtten til okkerrensning i lovforslaget er fastsat ud fra en samfundsmæssig betragtning, idet udgangspunktet for støttefastsættelsen vil være, at de samlede omkostninger til dræningen (ca. 16.000 kr. pr. ha) og til okkerrensningen (ca. 20.000–25.000 kr. pr. ha) normalt ikke må overstige værdiforøgelsen (merindtjeningen) ved dræningen (ca. 38.000 kr. pr. ha).

Det bør dog nævnes, at støtten til okkerrensning i forsøgsperioden ikke er blevet fastlagt ud fra en samfundsmæssig betragtning, idet støtten i forsøgsperioden har omfattet samtlige udgifter til okkerrensningen. I forsøgsperioden har støtten til okkerrensning derfor været betydelig større end den støtte, der vil blive ydet efter lovforslaget.«